

Natalia Bėdyga

DOI: 10.21858/msr.se.2024.02

Nr woluminu: SE.2024

[Wróć do wydania](#)

[Wróć do listy wydań](#)

Celem artykułu jest analiza roli odporności społeczności w sytuacjach kryzysowych i niepewności. Analizie poddano dwa przykłady reakcji społeczności na bezprecedensowy kryzys humanitarny i uchodźczy wywołany inwazją Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 r. Analizowane społeczności znajdowały się w dwóch przygranicznych obszarach Polski: północno-wschodnim - w regionie przygranicznym zwanym przesmykiem suwalskim, oraz południowo-wschodnim - w Bieczu, znanym też jako „Mały Kraków”.

Podstawowym celem analizy było lepsze poznanie podstawowych wymiarów odporności społeczności w celu zbadania ich wpływu na reakcję na wspomnianą sytuację kryzysową. Jednym z tych wymiarów jest sprawczość, która ułatwia dostosowywanie się do zmieniających się warunków, zarówno na poziomie pojedynczych osób, jak i społeczności [Inglehart, Welzel 2009]. Drugim elementem odporności społeczności, jak też istotną częścią proaktywnego etapu zarządzania kryzysowego, jest gotowość cywilna, rozumiana jako możliwość utrzymania procesów kluczowych dla funkcjonowania społeczeństwa, zapewnienie dostępności do podstawowych zasobów i zdolność aparatu państwowego do funkcjonowania

w sytuacji kryzysowej [Zekulic i in. 2017].

Na potrzeby analizy wykonano badania jakościowe w postaci wywiadów przeprowadzanych na miejscu i na żywo z przedstawicielami dwóch grup, wolontariuszy i członków lokalnej społeczności, zaangażowanych w pomoc ukraińskim uchodźcom przybywającym do Polski. Wyniki badań wskazują, że kryzys uchodźczy i humanitarny wywołany pełnoskalową inwazją Rosji na Ukrainę uruchomił zdolność społeczeństw do działania i zjednoczył je w jednym celu: odpowiedzenia na tę bezprecedensową sytuację kryzysową pomocą dla uchodźców z Ukrainy. Obie wspomniane grupy podjęły się praktycznych działań w terenie w odpowiedzi na sytuację kryzysową, pomagając istotom ludzkim w potrzebie. Pomoc ta często, w szczególności w trakcie pierwszych tygodni inwazji, miała charakter oddolny i indywidualny, z wykorzystaniem wszelkiego rodzaju, często doraźnych, sposobów, metod i rozwiązań. Stanowi ona tym samym solidną podstawę do budowy i rozwoju odporności społeczności.

[MSR_se_2024_02_Bedyga-1Pobierz](#)

Analiza reakcji polskich społeczności przygranicznych na kryzys
humanitarny i uchodźczy spowodowany inwazją Rosji na Ukrainę -
studium przypadku | 2